

Voorstel aan college en raad

Nummer:	02430000199524
Datum:	5 december 2024
Opsteller:	K. van Beest
Portefeuillehouder:	Wethouder M. Reckman
Onderwerp:	Zienswijze uitgangspuntennota 2026 GGD Noord- en Oost-Gelderland

Het college van B&W besluit:

De raad voor te stellen de volgende zienswijze in te dienen op de uitgangspuntennota 2026 van de GGD Noord- en Oost-Gelderland (NOG):

- In de programmabegroting 2026 inzichtelijk te maken welke gevolgen een korting op de beschikbare middelen heeft voor de dienstverlening aan onze gemeente en onze inwoners en zich in te zetten voor het aantrekken van meer externe (Europese) subsidies;
- Opnieuw de indexeringsystematiek te beoordelen en daarbij rekening te houden met de financiële ontwikkelingen bij de gemeente;
- De P&C cyclus door te ontwikkelen en indicatoren op te nemen in de programmabegroting 2026 voor de bestuursagenda 2023-2027;
- Inzicht te geven in welke (reguliere) taken de GGD NOG heeft uitgevoerd voor het Gezond Actief Leven Akkoord (GALA) en/of het Integraal Zorgakkoord (IZA) via een jaaroverzicht 2025 en in de programmabegroting 2026.

Inleiding

Aanleiding

Volgens de wet Gemeenschappelijke regelingen ontvingen 22 raden uit de regio Noord- en Oost-Gelderland op 28 november een brief van de GGD NOG met daarbij de Uitgangspuntennota 2026. Via deze nota worden de raden geïnformeerd over de algemene, financiële en beleidsmatige kaders voor het komende begrotingsjaar (2026). De raad heeft de gelegenheid een zienswijze op de Uitgangspuntennota in te dienen. De GGD NOG verzoekt om de raad om dit voor 1 maart 2025 te doen. De uitgangspuntennota is vrij algemeen. Via bovenstaande zienswijzen geeft de raad van onze gemeente GGD NOG vier punten mee om nader uit te werken.

Kader

De Wet publieke gezondheid (Wpg) en de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr).

Volgens de gemeenschappelijke regeling zijn de raden bevoegd binnen de daarvoor gestelde termijn een zienswijze indienen op de uitgangspuntennota voor de programmabegroting.

Alternatieven

Het alternatief is om geen zienswijze in te dienen en in te stemmen met de uitgangspuntennota 2026.

Beoogd effect

Het innemen van een standpunt door de raad over de Uitgangspuntennota 2026 van de GGD NOG waarin de algemene, beleidsmatige en financiële kaders voor de begroting van 2026 zijn weergegeven.

Argumenten

1.1 *De GGD NOG voert landelijke wetgeving uit.*

De GGD NOG voert voor de gemeente Harderwijk de wettelijke taken uit op het gebied van de Wet Publieke Gezondheid, de Wet Kinderopvang, de Wet Veiligheidsregio's, de WMO en de Jeugdwet (Jeugdgezondheidszorg).

1.2 *De raad is bevoegd een zienswijze in te dienen.*

De GGD NOG is één van de uitvoerende partijen die wettelijke taken binnen de Wet Publieke Gezondheid (WPG) namens de gemeente uitvoert. De raad is binnen de GR aangewezen als partij die wensen, bedenkingen en zienswijzen kan indienen op de uitgangspuntennota. Ingediende zienswijzen worden betrokken bij het opstellen van de concept-Programmabegroting GGD NOG 2026. Daarmee hebben de raden gelegenheid vooraf richting te geven aan de programmabegroting. De Programmabegroting 2026 wordt in de vergadering van het algemeen bestuur van de GGD NOG van april 2025 in concept vastgesteld en aan de raden van de gemeenten gezonden. Ook over de concept-Programmabegroting kunnen de raden een zienswijze indienen. In september 2025 stelt het algemeen bestuur de begroting voor 2026 vast.

1.3 *De gemeente wil tijdig kunnen inspelen op aanpassingen in de dienstverlening vanuit de GGD NOG wanneer er minder middelen beschikbaar zijn.*

Wanneer er keuzes gemaakt worden om bepaalde taken niet meer uit te voeren, dan heeft dit gevolgen voor onze inwoners en onze lokale partners. Deze gevolgen willen we tijdig in beeld hebben om iedereen te kunnen informeren, met partners in gesprek te kunnen gaan, mogelijke aanpassingen te kunnen doen en onrust te voorkomen.

1.4 *De indexatie van de GGD NOG is ruim 4% hoger dan gemeenten vanuit de rijksoverheid ontvangen.*

In de Programmabegroting 2025 van de GGD NOG is de indexatie 7,48%. Volgens de Meicirculaire 2024 ontvangen gemeenten een indexatie 3,45% van het Gemeentefonds. Dat betekent dat de indexatie van de GGD NOG meer dan 4% hoger is dan gemeenten vanuit de Rijksoverheid ontvangen. Gemeenten moeten dan aanvullende dekking zoeken uit andere middelen in de eigen begroting voor het in stand houden van dezelfde producten en diensten van de GGD NOG. Ook voor 2026 is de indexatie naar verwachting hoger dan de gemeenten zullen ontvangen, waardoor het gat in de begroting steeds groter wordt. Dat is niet realistisch met het oog op de ombuigingen.

1.5 *De inrichting van een effectieve P&C cyclus en indicatoren voor de bestuursagenda zijn nodig om als raad de kaderstellende en controlerende rol goed te kunnen toepassen.*

Er is bij ons behoefte aan concretisering van de speerpunten en verdere uitwerking van de vier hoofdthema's uit de bestuursagenda in de speerpunten van de programma's. Hiervoor is het nodig om de planning en control (P&C) cyclus door te blijven ontwikkelen, om zo te komen tot doelstellingen en passende indicatoren. Daarnaast zijn indicatoren nodig om de bestuursagenda te kunnen monitoren en evalueren. Een actie die voor 2025 gepland staat.

1.6 *Het is niet duidelijk welke taken de GGD NOG uitvoert in relatie tot het GALA/IZA en welke daarvan worden opgepakt vanuit de inwonersbijdragen of vanuit plustaken/extra opdrachten.*

Er is behoefte aan duidelijkheid over welke taken de GGD NOG levert aan het regioplan vanuit het IZA en wat de GGD NOG doet in relatie tot het GALA. De GGD NOG heeft van oudsher ook een wettelijke taak voor de advisering over Publieke Gezondheid. Deze taak voert de GGD NOG uit vanuit de inwonersbijdrage. Er zijn vragen over welke taken de GGD NOG voor het GALA en IZA vanuit de inwonersbijdrage uitvoert en welke vanuit eventuele plustaken of extra opdrachten.

Kanttekening

- 1.1 *Het is de vraag of de GGD NOG gevolg zal geven aan de zienswijze vanuit de gemeenteraad*
Het Algemeen Bestuur van GGD NOG kan besluiten geen gevolg te geven aan de zienswijze. De GGD NOG is een verbonden partij en afspraken over samenwerking zijn vastgelegd in een gemeenschappelijke regeling. Of GGD NOG hier gevolg aan geeft zal ook afhangen van de zienswijzen van de andere gemeenten.
- 1.2 *De GGD NOG levert nog een memo aan met informatie over 'indicatoren' voor de behandeling van de uitgangspuntennota 2026 door de raad. Dit memo komt uiterlijk medio januari 2025.*
Op het moment van schrijven zijn er nog geen indicatoren opgenomen in de uitgangspuntennota 2026 en is nog onbekend hoe de GGD NOG de indicatoren gaat verwerken in de programmabegroting 2026. Vandaar de oproep om de indicatoren wel op te nemen in de programmabegroting 2026. Uiterlijk medio januari wordt door de GGD NOG meer duidelijkheid gegeven. Dit kan ervoor zorgen dat de oproep om indicatoren op te nemen in de programmabegroting niet meer nodig is.

Financiën

Opmerkingen over de financiën zijn meegenomen in de zienswijze. Grootste punt is dat de indexering van de inwonerbijdragen niet in de pas loopt met de indexering die de gemeenten ontvangen van de rijksoverheid. Bij de programmabegroting 2026 zullen de financiële gemeentelijke bijdragen definitief zijn.

Communicatie

De GGD NOG wordt per brief geïnformeerd over het genomen besluit en aandachtspunten.

Vervolg

De gemeenteraad kan tot 1 maart 2025 een zienswijze indienen. De GGD NOG wordt per brief op de hoogte gesteld van het door de raad genomen besluit. De beschreven uitgangspunten en de van de raden ontvangen zienswijzen worden betrokken bij het opstellen van de concept-Programmabegroting 2026. De programmabegroting 2026 wordt in de vergadering van het algemeen bestuur van de GGD NOG van april 2025 in concept vastgesteld en aan de raden van de gemeenten gezonden. Ook daarover kunnen zij een zienswijze indienen. Het algemeen bestuur stelt de Programmabegroting 2026 vast in september 2025.

Bijlagen

1. Uitgangspuntennota 2026 GGD NOG vastgesteld DB 20 november 2024 1.5
2. Brief aan de raden uitgangspuntennota 2026 GGD NOG
3. Concept brief zienswijze gemeente Harderwijk uitgangspuntennota 2026 GGD NOG